

AZ UTOLSÓ IDŐK VESZÉLYEI KÖZT

1Timóteus 4,1-10

Bevezetés

„Amit évszázadokon át megőriztünk, az ma mind-mind kimozdult helyéről s nem a szebb, jobb, igazabb, szentebb felé, hanem le a torz, a rossz, a hamis, a bűn irányában ... S ami legszörnyűbb, még ez a kor emlegeti a homo sapiens-t, a bölcs embert. Ilyen önhittség, ... mellett nem várhatunk mást, csak olyan sorscsapásokat, amelyek alaposan kiábrándítsanak bennünket az önimádás tébolyából...

A ma embere mindent tud, ami gép, sport és élvezet, de semmit az isteni tudományokból, legfeljebb - kevés kivétellel -, hogy hogyan lehet Istentől kérni és kapni... De hogy mi az Isten célja, az ember hivatása, mi a mindenek előtt való legfontosabb, arról legtöbbször nincs tudomása. Eltakarja lelkét a test... a lényegét a forma... És Isten írásai helyett az emberek írásaiból doktorálnak. És a(z) ... embere ott van, ahol a régi pogánykor embere volt: az állati élet szintjén, a kereszténység mellett úrrá lett a pogányság: a Rang, a Pénz, az Élvezet.”¹

Az idézet, talán nem is gondolnánk, de 1936-ból származik. Az egész írás nem kevesebbel próbálkozik, mint azzal, hogy párhuzamot vonjon saját kora és a bibliai utolsó időkről szóló kijelentés között.

Mai igeszakaszunk is az „utolsó időkről” szól, annak jellemzőiről, veszélyeiről, arról, hogy Krisztus követő emberként, hogyan kell ezekben az időkben megállnunk. A bibliai „utolsó idők” nem egy távoli korról szólnak, hanem azokról az időről, amelyekben az emberiség azóta él, amióta Jézus a mennybe ment. Ez az idő addig fog tartani, amíg a mi Urunk vissza nem jön. Tart tehát már a visszaszámlálás, mi is benne élünk, ennek a világnak lassan ütni fog az utolsó órája, ha nem ütött már...

Kicsit rendhagyó módon szeretnék ezzel az igeszakasszal foglalkozni. Gondolat-szakaszonként magyarázom majd végig. Igehirdetésem így klasszikus értelemben inkább igemagyarázat, igetanulmány lesz, mert ezt a műfajt éreztem inkább ehhez a szakaszhoz jobban illőnek.

1. Az utolsó idők három veszélye (4,1)

Amikor Pál az utolsó időkben történt újra és újra megismétlődő folyamatokról, a kereszténységet fenyegető állandó veszélyekről szól, akkor nem saját bölcsességére, hanem Isten Lelkének kijelentésére alapoz. A Szentlélek végzi a maga feladatát, emlékezteti az apostolt arra, amit Jézus kinyilatkoztatott: **„Akkor sokan megtagadják a hitüket, elfordulnak tőlem, és elárulják, sőt gyűlölni fogják egymást. Akkor sok hamis próféta lép a nyilvánosság elé, akik sokakat félrevezetnek, hogy a hazugságokban higgyenek.”**² Mert Jézus a Lélek által továbbra is szól. Nem új kijelentést ad, inkább emlékeztet bennünket a Biblia kijelentésére, hogy: **„Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szentlélek mond a gyülekezeteknek!”**³

¹ Röck Gyula: „Utolsó idők és korunk” c. munkája, 1936.

² Máté 24,10-11. EFO

³ Jelenések 2,7. EFO

Az utolsó idők veszélyei közt | 1Tim 3,14-16

A Szentlélek pedig a keresztényeket fenyegető **három** veszélyről szól:

(1) **hitehagyás:** „... az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől...” Amikor Pál leveleiben, így névelővel, a hitről ír, akkor ezalatt legtöbbször a keresztény, Isten által kijelentett igazságok összességét érti. Amikor hitehagyásról olvasunk, akkor nem arról van szó, hogy az emberek nem fognak többé hinni, hanem arról, hogy valami egészen másban kezdenek el hinni, nem Isten igazságában. Valahogy úgy, ahogyan azt a galáciabeli gyülekezetek szemére hányja az apostol: **„Meglep, hogy ilyen gyorsan elfordultatok Istentől, aki Krisztus kegyelméhez hívott titeket, és átpártoltatok valami másféle örömmüzenethez — máshoz, mint amit mi hirdettünk nektek. Pedig nem létezik másféle, csupán arról van szó, hogy némelyek megzavarnak titeket azzal, hogy el akarják torzítani a Krisztusról szóló örömmüzenetet.”**⁴

Egy bibliai példa az ószövetségi Amacjá júdai király példája, aki **„huszonöt éves korában lépett trónra, és huszonkilenc évig uralkodott Jeruzsálemben.”**⁵ Róla azt olvassuk, hogy **„Azt tette, amit helyesnek lát az ÚR, de nem teljes szívvel.”** Amacjá fegyverbe szólította népét, hogy felvonuljon az edómiak ellen. Isten segítségével végül győzelmet aratott felettük, majd a győzelme után olyasmit tett, ami megdöbbsent: **„Amikor Amacjá az edómiak legyőzése után hazatért, a bálványait magával hozta Jeruzsálembe. Ott felállította, és úgy tisztelte azokat, mintha saját istenei lennének: meghajolt előttük és tömjént égetett nekik.”** Isten erre megharagudott rá, egy prófétát küldött hozzá, és ezt kérdezte tőle: **„Miért imádod azokat az isteneket, akik a saját népüket sem tudták megmenteni a te kezedből?”** Amacjá élete végül szörnyű véget ért, népe gyilkolta meg. Pedig olyan jól indult: **„Azt tette, amit helyesnek lát az ÚR...”**, de mert **nem teljes szívvel tette** ezt, és **elfordult az Örökkévaló követésétől**, pusztulásra volt ítélve.

(2) **megtévesztés:** **„...mert megtévesztő lelkekre ... hallgatnak...”**. Néha elképesztő az, hogy az emberek mi mindent képesek elhinni, elfogadni. És nemcsak azok, akik aluliskolázottak, hanem azok is, akiknek több lehetőségük volt önmagukat képezni, tanulni. Értetlenül állunk ezelőtt és azt kérdezzük miért? Az apostol válasza: ezek mögött a hamis tanítások mögött olyan sötét és démoni erők állnak, amelyekkel szemben az ember önmagában védtelen és kiszolgáltatott.

Ezeknek a tanításoknak a gyökere az Éden kerti történetben gyökerezik. Abban, ahogyan kígyó, a Sátán, magához édesgette az embert, elhítette vele, hogy az Isten valamitől meg akarja fosztani. Hazudik. Ha szakítasz a fáról és eszel annak gyümölcséből, akkor függetlenedhetsz Istentől, nagykorúvá válhatsz, önállóvá lehetsz. Képesé válsz önmagadtól helyes erkölcsi döntéseket hozni. Itt sem történik más, mint amiről Pál ír Timóteusnak: a Sátán hitehagyásra vette rá az embert, arra, hogy szakítsa el magát Isten igazságától. Minden hitehagyás ezzel a megtévesztéssel kezdődik: elszakít bennünket a Szentírás igazságától.

Egy lelkipásztor egy egyetemistával beszélgetett, aki elmondta, hogy ő mélyen hisz a reinkarnációban, a lélekvándorlásban. A lány egyébként kereszténynek vallotta magát. Kifejtette, hogy a reinkarnáció lényege az, hogy újból és újból azért kell újjászületnünk, hogy helyre hozzuk azt, amit előző életünkben elrontottunk és így alkalmassá legyünk Isten

⁴ Galata 1,6-7. EFO

⁵ 2Kronikák 25.

országára. A lelkész ekkor arról kezdett el beszélni, hogy ő pedig abban hisz, hogy a Hold egy sajt. Méghozzá svájci, ementáli. A lány elképedve hallgatta, és próbálta győzködni arról, hogy ez tévedés. De a lelkész csak mondogatta, hogy ez az ő mély meggyőződése. A vita végén a lelkész csak ennyit mondott: a kereszténység éppen annyira nem egyeztethető össze a reinkarnációval, mert az tagadása a feltámadás valóságának, mint amekkora tévedés azt hangsúlyozni, hogy a Hold sajtból van.

(3) hamis tanítás: „... mert ... ördögi tanításokra hallgatnak.” A hamis tanítók kiveszik a Bibliát az emberek kezéből, vagy kifordítják, átírják annak igazságait.

Ilyenek például a Jehova tanúi, akik például tagadják Jézus istenségét. Régen Károli Bibliával a kezükben jártak-keltek, de belefutottak abba, hogy találkoztak olyanokkal, akik ismerték a Bibliát, és rákérdeztek azokra az igehelyekre, amelyek Jézus istenségéről tanítanak. Zavarba hozták ezzel a Tanúkat, akik erre nem tudtak jó válaszokat adni. Mi volt hát a megoldás? Kiadták egy saját fordítású Bibliát, az ún. Újvilág fordítást, ahol szépen átírták ezeket a „nehezen” érthető igehelyeket.

2. Adóssá tenni Istent – A törvényeskedés veszélyei (4,2-5)

„... az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől, mert ... olyanokra (hallgatnak), akik képmutató módon hazugságot hirdetnek, mert lelkiismeretük érzéketlenné vált. Ezek tiltják a házasságot és bizonyos ételek élvezetét, amelyeket Isten azért teremtett, hogy hálaadással éljenek velük a hívők és azok, akik megismerték az igazságot. Mert Isten minden teremtménye jó, és semmi sem elvetendő, ha hálaadással élnek vele, mert Isten ígéje és a könyörgés megszenteli.

Pál írásából sejthetjük, hogy Efezusban egy olyan tévtanítás kezdett hódítani, amely valamiféle aszkétikus tanokat hirdetett, a házasság és bizonyos ételek fogyasztásának tiltása révén. Nem volt ez más, mint szép szavakba csomagolt törvényeskedés.

A törvényeskedés lelkülete mögött mindig az, hogy bizonyos dolgok elhagysz vagy bizonyos szabályokat betartasz, akkor Isten jobban elfogad téged. Ha áldozatot hozol Istenért, akkor Istent lekötelezed, és ő tartozni fog neked azzal, hogy megtegye azt, amit kérsz. Minél nagyobb az áldozatod Istenért, annál jobban fog szeretni Isten.

Irenaeus keresztény egyházatya, a második század vége felé arról írt, hogy egy bizonyos Szaturninusz nevű tévtanító egyes követői „kijelentették, hogy a házasság a Sátántól származik.”⁶ De a negyedik század keresztény szerzetesei és remetái kimentek Egyiptom sivatagába, ott éltek, teljesen elzárkózva az emberektől. Voltak közülük, akik azzal kínozták magukat, hogy nem aludtak, mások sohasem tisztálkodtak, de volt, aki sót evett, majd tartózkodott a víz ivásától. Így akartak elfogadhatóbbak lenni Istennél, hogy a bűnös testüket sanyargatták, hogy tisztább legyen a lelkük.

De vajon ezen múlik az, hogy Isten elfogadjon? Jobb ember leszel az által, ha nem házasság vagy nem eszel ezt, vagy azt? Jobb és különlegesebb leszel ezáltal másoknál? – A válasz mindegyikre nem. Akkor miért kellene ezeket elhagynod? Ráadásul, és ismét itt van a Biblia igazságától való elszakadás, a házasság Isten „találmánya” és ajándéka, és Isten „minden teremtménye jó (az evésre), és semmi sem elvetendő, ha hálaadással élnek vele”.

⁶ Irenaeus: Heresies, 1, 24, 2

Az utolsó idők veszélyei közt | 1Tim 3,14-16

De ott él ez a gondolkodás a mai keresztényekben is! Valami nincsen rendben az életemben, hát áldozatot hozok: többet imádkozom, többet járok gyülekezetbe. Az időmet is odaszánom és szolgállok. Isten cserébe azt kell tegye, amit várok, és ha nem teszi, akkor felvagyok háborodva: hogy történhetett ez, hiszen én annyi áldozatot hoztam érte?

Ha szeretnék kérni valamit a feleségemtől, akkor nem kell ezért valami eget rengető nagy áldozatot hoznom, mondjuk megcsinálni valamit olyan házimunkát, amit nagyon utálok. Elég kérnem tőle. Istentől, a mi mennyei Atyánktól is elég csak kérnünk, és ha mindaz, egyezik az ő akaratával, és mi épülésünkre is szolgál, akkor Isten nem fogja azt megtagadni tőlünk.

3. Tanítsd és éld Isten igazságát! (4,6-7)

Pál korának hamis tanítói, de így van ez a maiakkal is, hirdettek valamit, követőiktől elvárták tanításaik betartását, de maguk sokszor nem élték azokat. Ezért írja az apostol, hogy „ezeket képmutató és hazug tévtanítók terjesztik...” A hamis tanítók úgy tették magukat hiteltelenné, hogy hiányzott a szavaik és tetteik egysége.

Pál arra biztatja Timóteust, hogy úgy éljen, hogy „gyakorolja magát a kegyességben”. Itt egy olyan szót használ, amit mi is jól ismerünk, mert e szóból származik a gimnázium szavunk. Ezt a szót a sportban használták, és a fizikai testedzésre utalt. Ha egy sportoló eredményt akar elérni valamely sportágban, akkor edzenie kell az izmait, hogy azok képessé legyenek minél nagyobb teljesítmény leadására. Azt mondja az apostol, hogy így van ez a lelki dolgokkal is! A hívő embernek a lelki dolgokban is edzésben kell tartania magát!

Mit jelent ez? Azt például, hogy nem elég egyszer elolvasnom a Bibliát, majd hátra dőlve azt mondani: na, akkor most két évig nem kell foglalkoznom vele. Időről-időre elő kell vennem, tanulmányoznom azt, gyakorolnom magam ebben, időt szánnom rá. Ti is észre vettétek magatokon azt, hogy egy-egy sokat olvasott, ismert igerésznél egyszerűen ugorni akar az ember mondván: ezt már úgyis ismerem? Pedig lehet, hogy Isten éppen akkor valami fontosat akar megtanítani nekem azon a bibliai versen keresztül.

4. A lelki edzésnek örök hatásai vannak (4,8-9)

„... mert a test sanyargatásának kevés a haszna...” – nesze neked fitnessz mozgalom, nesze neked testmozgás. Talán erre az ígére alapozva hízzunk és dagadunk annyira mi keresztények! Lám, még bibliai igénk is van az elhízásra! De félre téve a viccet, Pál nem a rendszeres testmozgás ellen emel szót, hanem arról beszél, hogy nem elég csak a testi egészségünkkel foglalkoznunk, miközben a lelkiekkel meg nem törődünk!

Pedig a lelki edzésnek „hosszabb távú” hatásai vannak: „a kegyesség viszont mindenre hasznos, mert megvan benne a jelen és a jövő élet ígérete”.

5. Mit remélsz a mindennapokban? (4,10)

„...hiszen azért fáradozunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk, aki üdvözítője minden embernek, de leginkább a hívőknek.” – fejezi be Pál apostol az utolsó idők veszélyéről szóló üzenetét. Mi az, ami előre viszi a Krisztus követő embert, hogy ne adja fel hűségét és ragaszkodását Krisztus és az igazságai mellett, hogy ezt hirdesse, képviselje, mások elé élje nap mint nap? Az, ahogy írja Pál, mi az élő Istenben reménykedünk.

Az utolsó idők veszélyei közt | 1Tim 3,14-16

Amikor Dávid csatába készült Góliát ellen, a csata előtt ezt mondta: „**Az ÚR, aki megmentett engem az oroslán és a medve karmától, meg fog menteni ennek a filiszteusnak a kezéből is.**”⁷ Dávid nem abban reménykedett, egy emberileg reménytelen küzdelem előtt, hogy ügyes lesz, és valahogy majd megoldja a helyzetet. Nem abban bízott, hogy szerencséje lesz. Felkészült a csatára, neki indult, dobott, de mindvégig abban reménykedett, hogy Isten adja majd a győzelmet.

Nekünk is ezt kell tennünk! A mi korunk is a hitehagyás kora, egyre többen és többen partolnak el a kereszténységtől, és kezdenek el hinni a józan ész számára felfoghatatlan hazugságokban. S nem kétséges, hogy ennél még nehezebb idők várnak ránk! Pedig már most is úgy érezzük sokszor, hogy olyan esélytelenek vagyunk, mint az ifjú Dávid a filiszteus óriás, Góliát ellen. De nekünk is azzal a bátorsággal kell élnünk és bizonyogatni tennünk, mint ahogyan Dávid indult a csatába. Felkészült a csatára, neki indult, dobott, de mindvégig abban reménykedett, hogy Isten adja majd a győzelmet. „...hiszen azért fáradozunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk...” **ÁMEN**

⁷ 1Sámuel 17,37